

Praha 20.7.2005

33

Zdravotní pojišťovny - náklady na segmenty zdravotní péče III.

Health Insurance Corporations - costs of health care segments III.

Souhrn

Tato Aktuální informace na závěr série statí o zdravotních pojišťovnách (viz Aktuální informace č. 31 a č. 32) podává přehled, jak se na jednotlivých segmentech zdravotní péče podílejí jednotlivé zdravotní pojišťovny. Objem úhrad Všeobecné zdravotní pojišťovny (VZP) zvláště vyniká u ústavní péče

Summary

This Topical Information, as the closing one of the Topical Informations dedicated to health insurance corporations (see the Topical Information No. 32 and No. 33) serves the overview how the health insurance corporations participate on particular health segment costs. The respective volume of the General Health Insurance Corporation (GHIC) covers quite substantial part of the in-patient health care.

Výše nákladů na zdravotní péči podle segmentů v letech 2001 až 2004 a vývoj podílů zdravotních pojišťoven „na trhu“

Podíl fungování zdravotních pojišťoven na specifickém „trhu“ úhrad zdravotní péče je dán především počtem pojištenců systému veřejného zdravotního pojištění a strukturou těchto pojištenců. Ve sledovaných letech 2001 až 2004 se průměrný počet pojištenců veřejného zdravotního pojištění pohyboval nad 10 300 tis. osob, z toho cca jedna třetina je ve věku nad 65 let, cca 58 % ve věku 15 - 64 let a necelých cca 9 % ve věku 0 - 14 let (viz Mimořádná aktuální informace ÚZIS ČR Vývoj příjmů a výdajů veřejného zdravotního pojištění, 6.5.2005). Podíl pojištenců u Všeobecné zdravotní pojišťovny klesal ze 70 % v roce 2001 na cca 65 % v roce 2004, zrcadlově se zvyšoval podíl zaměstnaneckých zdravotních pojišťoven (ZZP). V absolutních číslech v uvedeném období přešlo od VZP k ZZP cca 520 tis. pojištenců. U VZP v roce 2004 bylo registrováno cca 67 % nevýdělečných pojištenců, za které hradí zdravotní pojistné stát. U VZP bylo v roce 2004 registrováno téměř 78 % všech osob starších 60 let - viz Aktuální informace č. 31 o zdravotních pojišťovnách.

Níže uváděná čísla je nutno brát s ohledem na počty a strukturu pojištenců. Rovněž je nutno brát ohled na to, že pro zachování přijatelného rozsahu textu i tabulek je uváděna souhrnná skupina ZZP přes nepochybná specifika jednotlivých takzvaných zaměstnaneckých zdravotních pojišťoven. V přiložených grafech s ohledem na přehlednost jsou uvedeny pouze vybrané segmenty zdravotní péče.

V roce 2001 hradila VZP cca 73 % celkových nákladů zdravotní péče, tento podíl se do roku 2004 mírně snižoval na cca 69 %. Poměr objemu nákladů na zdravotní péči a podílu registrovaných pojištěnců VZP se v uvedených letech 2001 - 2004 pohyboval v rozmezí 1,04 až 1,05. Náklady na zdravotní péči (= uznané náklady) u VZP tedy mírně převažovaly nad podílem pojištěnců. V Aktuální informaci č. 77 z roku 2004 ÚZIS ČR provedl rozbor nákladů zdravotních pojišťoven na 1 pojištěnce se závěrem, že průměrné náklady VZP na 1 pojištěnce jsou u vyšších věkových kategoriích vždy nižší než průměrné náklady ZZP na osobu. Přes nižší průměrné náklady na jednoho pojištěnce je věková struktura VZP natolik ovlivněna podílem vyšších věkových kategorií, že vede k vyššímu podílu VZP na celkových nákladech na zdravotní péči, než by odpovídalo aritmetickému podílu podle registrovaných pojištěnců.

Při pohledu na jednotlivé segmenty zdravotní péče podle podílu jednotlivých zdravotních pojišťoven (ZP) se nabízí srovnání podílu nákladů na druh péče s podílem počtu pojištěnců. V posuzovaných letech 2001 - 2004 se v souladu s podílem pojištěnců pohyboval podíl nákladů na péci praktických lékařů - čísla u VZP byla 70 % v roce 2001 versus 65 % v roce 2004. Ve stejném období se mírně pod podílem na počtu pojištěnců (u VZP) pohybovaly náklady na stomatologickou péči, specializovanou ambulantní péči, diagnostickou péči a lázeňskou péči. Náklady na léky a zdravotnické prostředky u VZP mírně převyšují podíl pojištěnců ve všech porovnávaných letech. V segmentech ústavní péče je podíl VZP významnější. Podíl VZP na nákladech na nemocnice ve všech posuzovaných letech převyšuje 70 %, u odborných léčebných ústavů (OLÚ) 78 % a u léčeben dlouhodobě nemocných (LDN) přesahuje 84 % celkových nákladů ZP na tyto segmenty zdravotní péče. U všech údajů je podíl ZZP vždy rozdíl do hodnoty 100.

Při obdobném porovnávání s podílem na celkových nákladech na zdravotní péči v uvedených letech se u VZP segmenty ambulantní péče, lázeňská péče a léky dostávají mezi mírně podprůměrné. Podíl nemocnic, OLÚ, LDN a zdravotnických prostředků zůstává u VZP i ve srovnání s absolutním objemem nákladů na zdravotní péči stále vyšší.

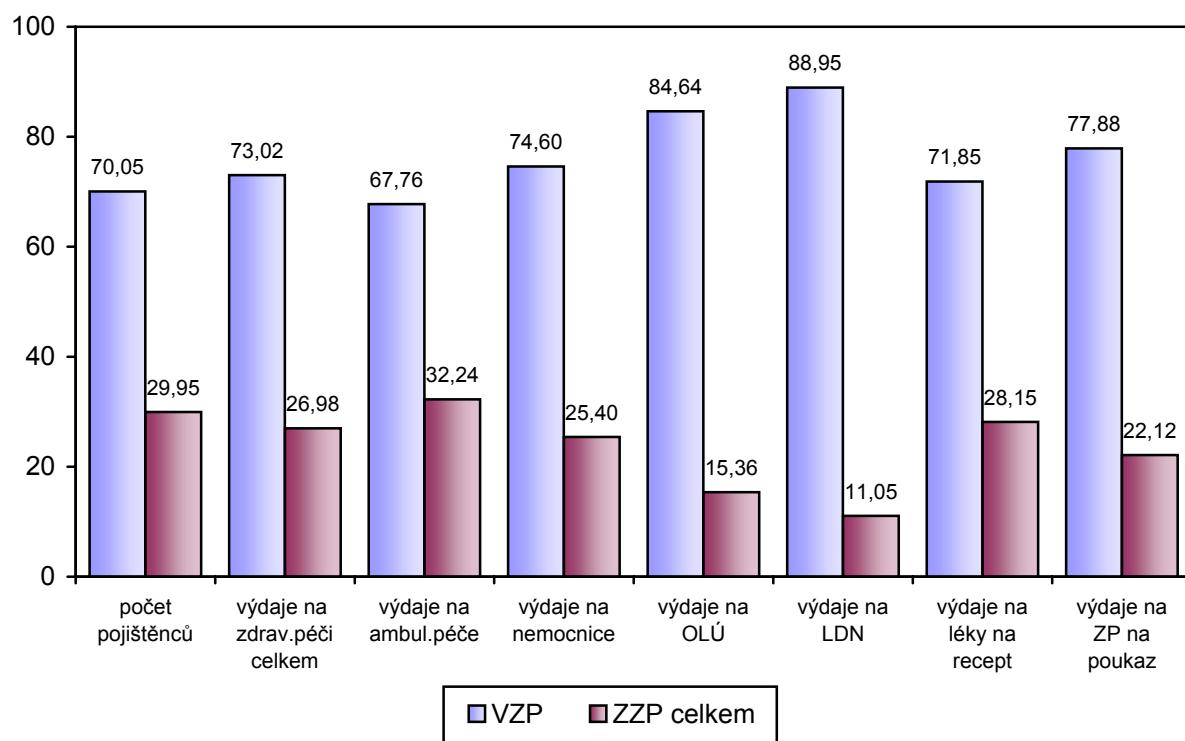
Z přiložených tabulek i grafů vyplývá při značném zjednodušení závěr, že u VZP je soustředěna větší část populace závislé na ústavní péči, což velmi pravděpodobně úzce souvisí s věkovou strukturou pojištěnců u této ZP.

Je jistě možné dojít ještě k řadě dalších závěrů, již nyní je však výše uvedeným možné doložit logiku tzv. úplného přerozdělování vybraného zdravotního pojistného pro zachování solidárního veřejného zdravotního pojištění.

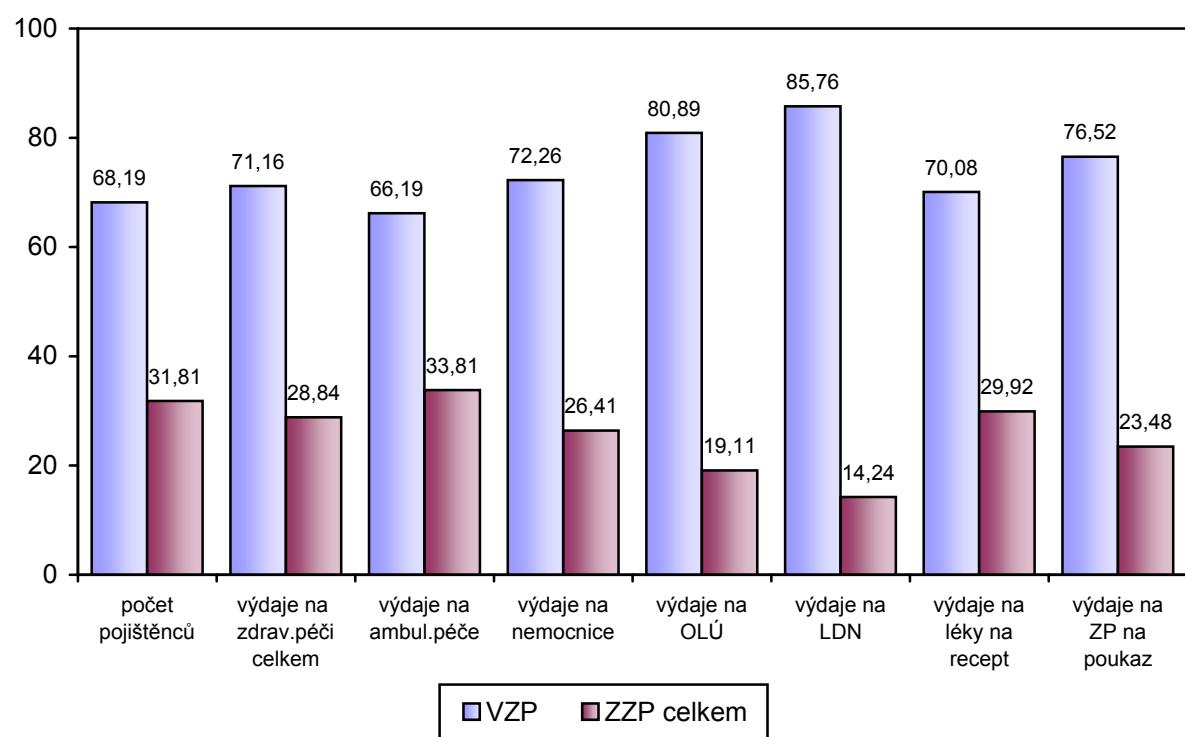
Pro posouzení nákladů na segmenty zdravotní péče byly použity podklady ZP předané zdravotními pojišťovnami na odbor POJ MZ ČR. Náklady na jednotlivé segmenty byly porovnávány tak, jak byly zdravotnickými zařízeními na jednotlivé segmenty vykázány. Pod pojmem léky se rozumí léky na recept, pod pojmem zdravotnické prostředky se rozumí zdravotnické prostředky vydané na poukaz.

Vypracoval: Ing. Ivan Popovič

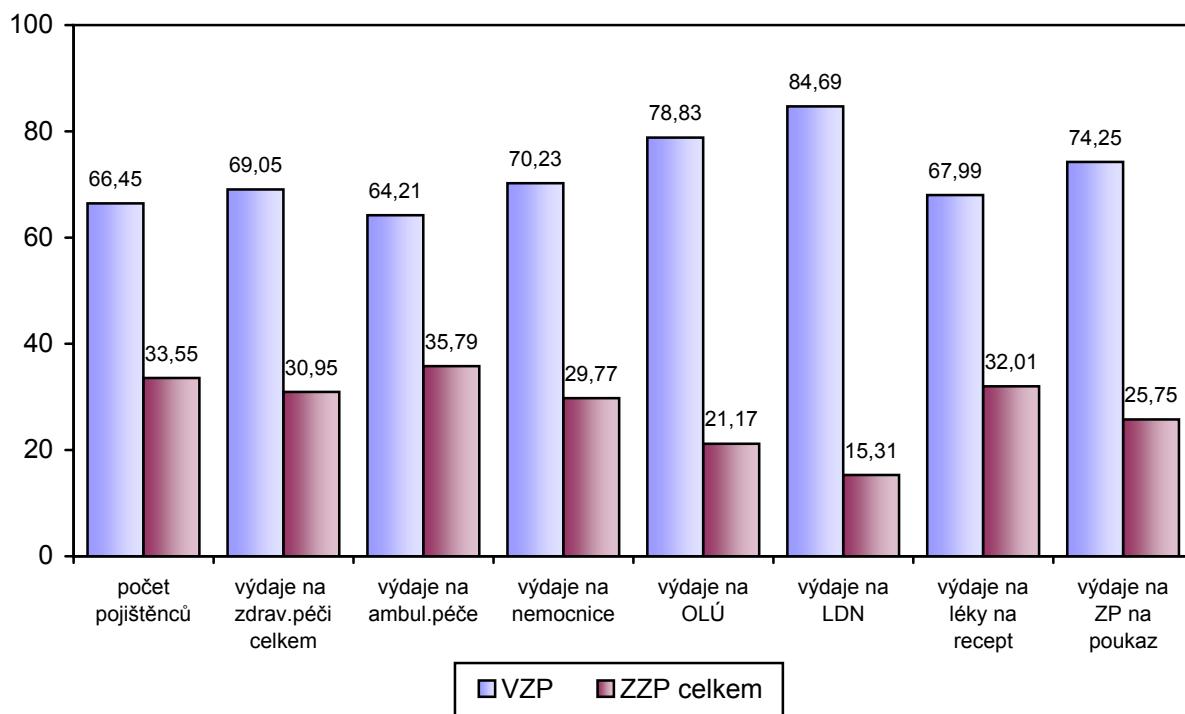
**Podíly zdravotních pojišťoven na segmentech zdravotní péče
v roce 2001 v %**

**Podíly zdravotních pojišťoven na segmentech zdravotní péče
v roce 2002 v %**

**Podíly zdravotních pojišťoven na segmentech zdravotní péče
v roce 2003 v %**

**Podíly zdravotních pojišťoven na segmentech zdravotní péče
v roce 2004 v %**

